Curs: Biostatistică 2016-2017 Instructor: A. Amărioarei

## Examen

## Timp de lucru 1h30\*

## Exercițiul 1

Să presupunem că observațiile  $(x_i, Y_i)$ , i = 1, ..., n sunt făcute după modelul  $Y_i = \alpha + \beta x_i + \varepsilon_i$ , unde  $x_1, ..., x_n$  sunt constante iar  $\varepsilon_1, ..., \varepsilon_n \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2)$  sunt independente. Modelul este apoi reparametrizat astfel

$$Y_i = \alpha' + \beta'(x_i - \bar{x}) + \varepsilon_i.$$

Fie  $\hat{\alpha}$  și  $\hat{\beta}$  estimatorii de verosimilate maximă a lui  $\alpha$  și  $\beta$ , iar  $\hat{\alpha}'$  și  $\hat{\beta}'$  estimatorii de verosimilate maximă a lui  $\alpha'$  și  $\beta'$ .

- a) Arătați că  $\hat{\beta}' = \hat{\beta}$ .
- b) Arătați că  $\hat{\alpha}' \neq \hat{\alpha}$  și găsiți repartiția lui  $\hat{\alpha}'$ .
- c) Arătați că  $\hat{\alpha}'$  și  $\hat{\beta}'$  sunt necorelați, prin urmare sub ipoteza de normalitate sunt independenți.

## Exercițiul 2

Căutăm să exprimăm înălțimea unui arbore Y în funcție de diametrul său X calculat la 1.3 m de sol. Pentru aceasta am măsurat 20 de cupluri diametru-înălțime dintr-o populație normală bivariată cu parametrii  $(\mu_X, \mu_Y, \sigma_X, \sigma_Y, \rho)$  și am obținut valorile următoare:

```
[,1] [,2] [,3] [,4] [,5] [,6] [,7] [,8] [,9] [,10] [,11] [,12] [,13] X 38.1 36.1 34.0 37.1 36.8 36.5 36.2 30.4 35.8 36.5 30.8 33.7 35.8 Y 18.6 18.5 18.5 18.5 18.5 18.6 18.5 18.3 18.4 18.5 18.4 18.4 18.5 [,14] [,15] [,16] [,17] [,18] [,19] [,20] X 36.9 33.5 33.0 38.2 34.1 31.9 35.9 Y 18.6 18.4 18.4 18.6 18.5 18.3 18.6
```

- a) Determinați ecuația dreptei de regresie (pentru modelul condiționat)  $Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_i + \varepsilon_i$ .
- b) Verificați că ipoteza  $H_0: \beta_1 = 0$  este adevărată dacă și numai dacă ipoteza  $H_0: \rho = 0$  este adevărată.
- c) Arătati că

$$\frac{\hat{\beta}_1}{S/\sqrt{S_{xx}}} = \sqrt{n-2} \frac{r}{\sqrt{1-r^2}}$$

unde r este coeficientul de corelație empiric (EVM pentru  $\rho$ ).

- d) Determinați tabelul ANOVA pentru regresie și testați ipotezele  $H_0: \beta_j = 0$  versus  $H_1: \beta_j \neq 0$ ,  $j \in \{0,1\}$ . Ce credeți despre rezultat ?
- e) Dați un test pentru ipoteza  $H_0: \rho = 0$  care să depindă doar de  $r^2$  și de n.
- f) Să presupunem că am observat un arbore de diametru  $x_0 = 36$ . Determinați un interval de predicție pentru înălțimea arborelui.

Grupa: 503 Pagina 1

<sup>\*</sup>Toate documentele și calculatoarele electronice de mână sunt autorizate. Computerele personale, telefoanele mobile/smartwatch-urile sunt **strict interzise**.